

Tại Sao Tôi Rời Trung Học Công Lập sang Tư Thục Học Tiếp Lớp Độ Nhì?

VQT

Vô học trường Công Lập của chính phủ là niềm mơ ước của bao thế hệ học sinh. Tại sao tôi đang học tại trường Trung Học Công Lập Kiến Hòa (Bến Tre) tôi lại bỏ ngang ra trường Tư thục học? Chắc các bạn thấy lạ lắm nhỉ? Để tôi kể cho các bạn nghe nhé.

Niên học 1960 -1961, hầu hết các học sinh dưới trại di cư An Hiệp Huyện Hàm Long tỉnh Kiến Hòa đều học tại trường trung học tư thục Bắc Ái - ngôi trường do chính cha Chánh xứ An hiệp là Phạm Bá Nha sáng lập viên. Giám đốc trường - Linh mục Dương Văn Mỹ (sau này lên làm Giám Đốc Trung Tâm Hưu Dưỡng Công Giáo tại quận Gò Vấp). Ông Tổng Giám Thị trường Bắc Ái là ông Trần Công Tào, cựu Quận trưởng quận Yên Mô 1952- 1955, một quận thuộc tỉnh Ninh Bình. Gia đình ông ở Giáo xứ Phúc Nhạc Ninh Bình. Sau 1954 giáo dân di cư về vùng Gia Kiệm - Xuân Lộc (Long Khánh) lập một trại Di cư cũng đặt tên là Giáo xứ Phúc Nhạc cách Sai gòn khoảng 80 km.

Trung học Tư thục Công Giáo Bắc Ái là ngôi trường rất được Phụ huynh học sinh tin cậy về việc giáo dục Văn hóa và Đạo đức cho các con em trong tỉnh. Trường Bắc Ái thường tranh ngôi thứ về Thể dục – Thể Thao với trường Trung học Công Lập Kiến Hòa.

Tôi nhớ niên khóa 1961-1962 (Đệ Ngũ), tôi có anh bạn tên Vang rất thân. Anh này rất giỏi Toán. Anh hay đổ tôi giải những bài Toán khó. Anh Vang hay chơi khăm tôi. Anh bỏ bớt giả thiết hoặc bỏ qua câu hỏi thứ nhất của bài Toán. Tôi khổ sở mất cả ngày không giải được. Lạ lùng, đêm nằm mơ tôi lại giải ra khiến anh Vang khen tôi quá. Lúc đó anh mới tiết lộ trò chơi khăm của anh đối với tôi. Cuối niên học lớp Đệ Ngũ (Lớp 8) anh Vang xếp hạng Nhất lớp, tôi hạng Nhì. Bạn Vang và một số bạn hạng Nhất trong tỉnh Kiến Hòa được ông Tỉnh trưởng thưởng cho đi máy bay Đa cô ta một vòng quanh tỉnh. Tôi hạng Nhì và các bạn trường khác chỉ được lãnh phần thưởng cuối năm tại Rạp Hát Lạc Thành.

Ông Tỉnh trưởng thuê rạp hát này để phát phần thưởng cho các học sinh đứng hạng hai và ba trong tỉnh. Tôi thấy rất buồn vì từ bé đến lớn chưa bao giờ được đi Tàu Bay. Em trai kể tôi là chú Danh lại được đi máy bay vô Nam trước 1954 với ông bà Ngoại, Tôi đi tàu chiến Mỹ với Mẹ và cô em gái từ Vịnh Hạ Long vào tới thủ đô Saigon – Hòn Ngọc Viễn Đông sau ba ngày ba đêm lên đênh trên biển cả. Năm đó gia đình tôi chỉ có 3 anh em thôi.

Thời gian gia đình tôi định cư tỉnh Kiến Hòa, có một biến cố lớn xảy ra. Ngày 02 tháng 11 năm 1963 chúng tôi nghe đài phát thanh nói hai anh em Tổng thống Ngô Đình Diệm đã tự sát trong cuộc đảo chánh trưa 1-11-1963. Buổi chiều chúng tôi tham dự thánh lễ, cha Chánh xứ nói hai anh em ông Diệm - Nhu là giáo dân sùng đạo không bao giờ phạm tội tự tử (tự vẫn). Cha nói chắc Đài Phát Thanh Thủ đô Sai Gòn có gì lầm lẫn. Cha khuyên cộng đồng giáo dân dự lễ sốt sắng cầu nguyện cho 2 linh hồn Gioan Bao ti xi ta và Gia Cô Bê. Tôi thấy mọi người rất buồn. Có nhiều các bà các cô khóc sướt sướt mắt đỏ hoe. Họ thương hai ông Diệm và Nhu lắm lắm...

Sang lớp Đệ Tứ niên khóa 1962- 1963 gia đình bạn Vang dời nhà lên Thông Tây Hội-Gò Vấp. Thế là tôi không còn đối thủ, suốt 9 tháng tôi đều xếp hạng Nhất. Tên tôi suốt niên học đều nằm trên bảng danh dự tại Văn Phòng nhà trường. Có lần tôi đã viết một bài khá dài "*Thương nhớ người bạn ấu thơ- người phi công tài hoa đã ra đi thời biến cố 1975.*"

Chúng tôi thi Trung Học Đệ Nhất Cấp tại hội đồng khảo thí đặt tại trường Trung học Công Lập Kiến Hòa. Khoảng hai tuần sau Hội đồng khảo thí cho dán thông báo kết quả trên một bảng mắt cáo. Tôi đang chen lấn để tiếp cận bảng thông báo thì ông Quận Tào (Tổng Giám Thị) xoa đầu tôi. Ông nói:

- Thôi con khỏi chen lấn làm chi, Thầy đã có tờ giấy báo kết quả các em học sinh Bắc Ái rồi. Các con về trường Thầy cho coi nhé. Thầy chúc mừng con.

Cả trường Bác Ái chỉ có hai học sinh đậu Trung Học với điểm cao (từ 14/20 là bạn Trần Tấn Tài và tôi mà thôi. Chúng tôi được đặc cách vô lớp Đệ Tam trường **Trung Học Công Lập Kiến Hòa**. Ngôi trường này là niềm mơ ước của các học sinh toàn tỉnh. Trường này rất đẹp và thơ mộng vì nó nằm ngay góc bờ hồ Chung Thủy. Sau 1975 chính quyền đổi tên là hồ Trúc Giang khiến bao thế hệ học sinh xưa trong đó có tôi phải ngỡ ngàng và tiếc nuối. Còn đâu cái tên “**Chung Thủy**” tượng trưng cho tính cách của người con gái nơi Xứ Dừa Thơ Mộng....

Thật xui cho tôi và bạn Tài. Nhà trường xếp 2 đứa tôi vào lớp Đệ Tam A1. Các bạn có biết thời ấy các lớp Trung học Đệ Nhị Cấp được chia thành 4 ban ABCD. Ở tỉnh lẻ chỉ có 2 ban A và B thôi. Ban A chú trọng môn Sinh Vật- Hóa học. Ban B chú trọng 2 môn Toán – Vật lý. Ban C chú trọng 2 môn Văn – Ngoại Ngữ. Ban D chú trọng đến các môn Việt Văn, Triết học, Ngoại ngữ Anh Pháp - Hán Cổ ngữ như tiếng Nôm, tiếng La tanh...

Bạn Tài thì yên lòng học lớp Đệ Tam A1 này. Riêng tôi mê môn Toán và Vật Lý nên rất chán nản khi đến giờ Sinh vật và Hóa học. Chẳng học hành gì nên cuối năm mấy môn Sinh – Hóa xếp hạng trung bình. Mỗi buổi sáng xếp hàng ngoài sân để vô lớp tôi cứ ngoái đầu sang nhìn các bạn lớp Đệ Tam B1 và B2 với đôi mắt thòm thèm đầy mơ ước. Toán lớp Đệ Tam ban A chẳng có gì là khó chỉ thêm mỗi thông số m trong Phương trình bậc hai mà thôi. Ngoài sinh ngữ chính là môn tiếng Anh Lớp Đệ Tam chúng tôi phải học thêm môn mới là môn tiếng Pháp theo quyển sách Mauger I- Course de Langue et Civilisation Française

Sang niên khóa 1964-1965 tôi đã bỏ học trường công Lập Kiến Hòa để ra trường tư thực học lớp Đệ Nhị ban B (Toán - Lý). Đọc đến đây thế nào cũng có bạn trách tôi sao bỏ trường công ra trường tư làm chi cho tốn tiền Cha Mẹ. Thật sự trước khi xin rút Học bạ (Thông tin bạ) tôi đã vô xin gặp Cha Chánh xứ An Hiệp (Cha Sáng lập viên trường Tư thực Bác Ái) để xin ý kiến. Cha an ủi tôi:

- Con trở lại trường Bác Ái thì cha cũng tán thành và ủng hộ vì con là học sinh giỏi lớp Đệ Tứ xưa. Năm nay con ra học Đệ Nhị thì Cha vẫn cấp học bổng cho con như năm Đệ Tứ (Tiền học phí cả năm học)” Thế là thằng bé vui sướng hân hoan ra về. Tôi lại trở về ngôi trường thân yêu với bao thầy cô và bạn bè thân thương. Trường có 2 lớp Đệ Nhị ban A (Sinh – Hóa) và chỉ có 1 lớp Đệ Nhị ban B (Toán – Lý). Thế là đúng các môn tôi mong ước nên tôi mới có hứng thú học đậu được Tú Tài 1 và 2 ban Toán Lý. Hồi đó hs đậu Tú tài 1 + 2 chỉ chiếm 25-30% sĩ số lớp.

Chân thành cảm ơn các Cha và các Thầy Cô ân nhân của tôi.

Sai gòn 10-10- 2025
VQT